

Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

1η Εγκύκλιος για το 4ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Βιζυηνικών Σπουδών στην Κομοτηνή:

Ο Βιζυηνός μετά τον Βιζυηνό *Διακειμενικές, διασημειωτικές, διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις*

Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο

Ημερομηνίες: 27-28-29 Νοεμβρίου 2026

Τόπος διεξαγωγής: Κομοτηνή, Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Γλώσσες: ελληνικά, αγγλικά

Τελική ημερομηνία υποβολής περίληψης: 31 Μαΐου 2026

4ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Βιζυηνικών Σπουδών στην Κομοτηνή

Ο Βιζυηνός μετά τον Βιζυηνό *Διακειμενικές, διασημειωτικές, διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις*

Το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και το Εργαστήριο Έρευνας για τη Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία του Τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και τον Δήμο Κομοτηνής και υπό την αιγίδα της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, διοργανώνουν το 4ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Βιζυηνικών Σπουδών στην Κομοτηνή με τίτλο *Ο Βιζυηνός μετά τον Βιζυηνό. Διακειμενικές, διασημειωτικές, διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις*. Το Συνέδριο διοργανώνεται στο πλαίσιο της συμπλήρωσης 130 χρόνων από τον θάνατο του Γ. Μ. Βιζυηνού (15 Απριλίου 1896) και θα πραγματοποιηθεί στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου

Πανεπιστημίου Θράκης στην Κομοτηνή (Π. Τσαλδάρη 1) από την Παρασκευή 27 έως και την Κυριακή 29 Νοεμβρίου 2026.

Το Διεθνές Συνέδριο *Ο Βιζυηνός μετά τον Βιζυηνό. Διακειμενικές, διασημειωτικές, διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις* χαρακτηρίζεται αναδρομικά ως 4ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Βιζυηνικών Σπουδών στην Κομοτηνή, δεδομένου ότι η πόλη της Κομοτηνής από τη Μικρασιατική Καταστροφή και μετά υιοθετεί τον Γεώργιο Μ. Βιζυηνό και αντικαθιστά επάξια τον ρόλο του γενέθλιού του τόπου στη συνείδηση των μελετητών και του αναγνωστικού κοινού. Το 1939 ο φιλόλογος στο Γυμνάσιο Αρρένων της Κομοτηνής Μαρίνος Ξηρέας λαμβάνει αρχειακό υλικό και μαρτυρίες για τον Βιζυηνό στον Προσφυγικό Συνοικισμό της πόλης από τη Τζιβάνη Μιχαηλίδου-Τριανταφυλλίδου, την ξαναπαντρεμένη γυναίκα του Μιχαήλου – του μικρότερου αδελφού του λογοτέχνη, και τα δημοσιεύει το 1949 στο τυπωμένο στην Κύπρο βιβλίο του *Άγνωστα βιογραφικά στοιχεία και κατάλοιπα του Βιζυηνού*. Η ιδιαίτερη σχέση της Κομοτηνής με τον Βιζυηνό ξεκινά ακριβώς από αυτά τα δύο κομβικά σημεία: την έλευση των συγγενών του λογοτέχνη ως προσφύγων στην πόλη και τη φιλολογική αξιοποίηση των καταλοίπων του, που βρίσκονται στα χέρια τους, από τον Ξηρέα. Αργότερα, στην ίδια πόλη ο Μισέλ Φάις συνομιλεί με τον «βαρίλυπο» και «εξόριστο» ομότεχνό του στο πολυεπίπεδο μυθιστόρημα του *Ελληνική αϋπνία* (Πατάκης, Αθήνα 2004) και πρόσφατα το πρωτότυπο υλικό του Ξηρέα, που απόκειται στο ιστορικό αρχείο του Μορφωτικού Ομίλου Κομοτηνής, έρχεται ξανά στην επιφάνεια (βλ. Θανάσης Β. Κούγκουλος – Νάγια Δαλακούρα, «Λανθάνοντα αρχειακά τεκμήρια του Γεωργίου Μ. Βιζυηνού στην Κομοτηνή», *The books' journal* 161 (Φεβρουάριος 2025), σσ. 28-31 και στην ιστοσελίδα του ίδιου περιοδικού: <https://booksjournal.gr/component/k2/5367-lanthanonta-arxeiaka-tekmiria-tou-georgiou-m-vizyino-y-stin-komotini>).

Κυρίως στην Κομοτηνή ο Δήμος και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης οργανώνουν τα τρία προηγούμενα επιστημονικά συνέδρια για τον εξέχοντα λογοτέχνη και διανοούμενο του ύστερου 19ου αιώνα από την Ανατολική Θράκη:

- **2-4 Απριλίου 1993:** Ξ. Κατσαρή-Βαφειάδη (επιμ.), *Γεώργιος Βιζυηνός. Η ζωή και το έργο του. Περιφερειακό Συνέδριο, Δήμος Κομοτηνής – Πνευματικό Κέντρο Δήμου Κομοτηνής, Κομοτηνή 1997.*
- **28-30 Μαρτίου 1997:** *Γεώργιος Βιζυηνός. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου για τη ζωή και το έργο του*, Δήμος Κομοτηνής – Κέντρο Λαϊκών Δρωμένων, Θεσσαλονίκη 1998.
- **30-31 Μαΐου 2009:** Ν. Μαυρέλος (επιμ.), *Το εύρος του έργου του Γ. Βιζυηνού. Παλαιότερες αναγνώσεις και νέες προσεγγίσεις. Εισ μνήμην Κυριακής Μαμώνη*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Σοκόλης-Κουλεδάκης, Αθήνα 2012.

Επομένως, ο χαρακτηρισμός του παρόντος Συνεδρίου ως 4ου Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου Βιζυηνικών Σπουδών στην Κομοτηνή εκ των υστέρων ομαδοποιεί και προβάλλει την προσφορά της Κομοτηνής και των φορέων της στην επιστημονική ανάδειξη του έργου του Θρακιώτη λογοτέχνη.

Το Συνέδριο *Ο Βιζυηνός μετά τον Βιζυηνό. Διακειμενικές, διασημειωτικές, διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις* έχει διεπιστημονική διάσταση και επιθυμεί να ανιχνεύσει το στίγμα ενός ευρωπαϊκών διαστάσεων λογοτέχνη στη μεταγενέστερη λογοτεχνία και τέχνη. Ο Βιζυηνός, κατά τη σύγχρονη κριτική, υπερβαίνει το ιστορικό και πολιτισμικό συγκείμενο της εποχής του και μπορεί να επικοινωνεί αβίαστα με τις μοντέρνες και μεταμοντέρνες αναζητήσεις του καιρού

μας. Πρωτίστως η διάρκεια των διηγημάτων του στοιχειοθετείται όχι μόνο από την προσαρμογή τους σε κάθε θεωρητική κατασκευή, αλλά και από την ανατροφοδότηση της ίδιας της τέχνης. Παράλληλα, το Συνέδριο αναζητά την πρόσληψη του Βιζυηνού από την κριτική και τη φιλολογία και την απήχηση των ποικίλων κειμένων του σε διάφορα επιστημονικά πεδία.

Ενδεικτικοί θεματικοί άξονες:

- Διακειμενικές αναφορές του έργου του Βιζυηνού στη μεταγενέστερή του και στη σύγχρονη λογοτεχνία.
- Μυθοπλαστικές βιογραφίες του λογοτέχνη.
- Ο Βιζυηνός ως μυθοπλαστικό πρόσωπο στη λογοτεχνία, στον κινηματογράφο, στην τηλεόραση και στο θέατρο.
- Διασημειωτικές μεταφράσεις κατά τον Umberto Eco ή μεταφορές/διασκευές/προσαρμογές του έργου του Βιζυηνού στον κινηματογράφο, στην τηλεόραση, στο θέατρο και στην παιδική λογοτεχνία.
- Ντοκιμαντέρ για τον Βιζυηνό.
- Μεταφράσεις των διηγημάτων και των ποιημάτων του σε άλλες γλώσσες.
- Μελοποιήσεις των ποιημάτων του.
- Σκηνογραφία και μουσική θεατρικών παραστάσεων, κινηματογραφικών ταινιών, τηλεοπτικών σειρών για τον Βιζυηνό.
- Εικαστικές δημιουργίες για τον Βιζυηνό και το έργο του (π.χ. δημόσια μνημεία, σχέδια, σκίτσα και ζωγραφικά έργα σε αφιερώματα λογοτεχνικών περιοδικών και τόμων).
- Οι διαδρομές της κριτικής και της φιλολογικής έρευνας για το έργο και τον συγγραφέα.
- Η πρόσληψη του έργου του μετά τον θάνατο του Βιζυηνού έως σήμερα μέσα από εφημερίδες και περιοδικά.
- Η συμβολή των δοκιμιακών κειμένων του Βιζυηνού στις λαογραφικές, φιλολογικές, θεατρολογικές και ιστορικές σπουδές.
- Ο αντίκτυπος των επιστημονικών μελετών του Βιζυηνού στα πεδία της φιλοσοφίας και της παιδαγωγικής.
- Διδασκαλία της λογοτεχνίας του Βιζυηνού στην εκπαίδευση.
- Η Θράκη και οι θρακικοί φορείς ως παράγοντες ανάδειξης του έργου του Βιζυηνού.

Δήλωση συμμετοχής

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να στείλουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

4VizyenosKomotini@gmail.com

μια περίληψη της ανακοίνωσής τους (μέχρι 300 λέξεις) και ένα σύντομο βιογραφικό (μέχρι 200 λέξεις) έως τις **31 Μαΐου 2026**.

Απάντηση από την Επιστημονική Επιτροπή θα λάβουν στα τέλη Ιουνίου του 2026.

Η διάρκεια κάθε ανακοίνωσης είναι είκοσι λεπτά. Ως γλώσσες του Διεθνούς Συνεδρίου ορίζονται η ελληνική και η αγγλική. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της Επιστημονικής Επιτροπής θα ακολουθήσει νέα εγκύκλιος σχετικά με τα πρακτικής φύσεως θέματα και τις παράλληλες εκδηλώσεις του Συνεδρίου.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Θανάσης Β. Κούγκουλος (Επίκουρος Καθηγητής Σημειωτικής, Λογοτεχνικής Ανάλυσης και Πολιτισμικής Ερμηνείας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)

Γραμματέας:

Πέρσα Αποστολή (Επίκουρη Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)

Μέλη:

Θανάσης Αγάθος (Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Ρόζη-Τριανταφυλλιά Αγγελάκη (Επίκουρη Καθηγήτρια Ιστορικών και Κριτικών Προσεγγίσεων Παιδικού Βιβλίου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)

Αφροδίτη Αθανασοπούλου (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου)

Μανόλης Γ. Βαρβούνης (Καθηγητής Λαογραφίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)

Λάμπρος Βαρελάς (Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)

Γεωργία Γκότση (Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών)

Πέγκυ Καρπούζου (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεωρίας της Λογοτεχνίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Σπυρίδων Κιοσσές (Αναπληρωτής Καθηγητής Θεωρίας της Λογοτεχνίας και Δημιουργικής Γραφής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

Ελένα Κουτριάνου (Καθηγήτρια Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Θεωρίας της Λογοτεχνίας και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου)

Κωνσταντίνος Κυριακός (Καθηγητής Ιστορίας του Θεάτρου και του Ελληνικού Κινηματογράφου, Πανεπιστήμιο Πατρών)

Κατερίνα Κωστίου (Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών)

Νικόλαος Μαυρέλος (Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)

Πασχάλης Νικολάου (Αναπληρωτής Καθηγητής Λογοτεχνικής Μετάφρασης, Ιόνιο Πανεπιστήμιο)

Γεωργία Πατερίδου (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο)

Αλεξάνδρα Ρασιδάκη (Καθηγήτρια Γερμανικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)

Ολυμπία Ταχοπούλου (Επίκουρη Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Οργανωτική Επιτροπή

Προεδρείο:

Μανόλης Γ. Βαρβούνης (Καθηγητής Λαογραφίας, Διευθυντής Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας Τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών Δ.Π.Θ.)

Νικόλαος Μαυρέλος (Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Διευθυντής Εργαστηρίου Έρευνας για τη Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία Τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών Δ.Π.Θ.)

Γραμματέας:

Πέρσα Αποστολή (Επίκουρη Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, Δ.Π.Θ.)

Μέλη:

Σοφία Βούλγαρη (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, Δ.Π.Θ.)

Κωνσταντίνος Δανόπουλος (Επίκουρος Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, Δ.Π.Θ.)

Θανάσης Β. Κούγκουλος (Επίκουρος Καθηγητής Σημειωτικής, Λογοτεχνικής Ανάλυσης και Πολιτισμικής Ερμηνείας, Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, Δ.Π.Θ.)

Νάντια Μαχά (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Λαογραφίας, Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, Δ.Π.Θ.)

Γραμματειακή υποστήριξη:

Βασίλης Κούγκουλος (Υποψήφιος Διδάκτορας, Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, Δ.Π.Θ.)

Για την Επιστημονική και την Οργανωτική Επιτροπή

Θανάσης Β. Κούγκουλος
Μανόλης Γ. Βαρβούνης
Νικόλαος Μαυρέλος
Πέρσα Αποστολή